

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 1165

Warszawa, 2 kwietnia 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 33 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt uchwały:

- na 35-lecie odrodzenia samorządu terytorialnego w Polsce.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały upoważniamy pana posła Włodzimierza Tomaszewskiego.

(-) Waldemar Andzel; (-) Ryszard Bartosik; (-) Barbara Bartuś; (-) Mariusz Błaszczak; (-) Zbigniew Bogucki; (-) Joanna Borowiak; (-) Bożena Borys-Szopa; (-) Artur Chojecki; (-) Dominika Chorościńska; (-) Anna Ewa Cicholska; (-) Michał Cieślak; (-) Lidia Czechak; (-) Anita Czerwińska; (-) Władysław Dajczak; (-) Zbigniew Dolata; (-) Elżbieta Duda; (-) Anna Gembicka; (-) Robert Gontarz; (-) Kazimierz Gwiazdowski; (-) Piotr Kaleta; (-) Fryderyk Sylwester Kapinos; (-) Łukasz Kmita; (-) Henryk Kowalczyk; (-) Anna Krupka; (-) Wioletta Maria Kulpa; (-) Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk; (-) Krzysztof Lipiec; (-) Antoni Macierewicz; (-) Ewa Malik; (-) Jan Mosiński; (-) Anna Paluch; (-) Piotr Polak; (-) Marcin Porzucek; (-) Zbigniew Rau; (-) Urszula Rusecka; (-) Paweł Rychlik; (-) Marek Suski; (-) Paweł Szrot; (-) Stanisław Szwed; (-) Jacek Świat; (-) Krzysztof Tchórzewski; (-) Robert Telus; (-) Włodzimierz Tomaszewski; (-) Sylwester Tułajew; (-) Robert Warwas; (-) Jan Warzecha; (-) Elżbieta Witek; (-) Grzegorz Woźniak; (-) Michał Wójcik.

UCHWAŁA

SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia ...

na 35 – lecie odrodzenia samorządu terytorialnego w Polsce

Pierwsze w pełni demokratyczne wybory w Polsce po II wojnie światowej, to wybory samorządowe do rad gmin i miast z 27 maja 1990 roku. Drogę do odrodzenia samorządu terytorialnego zapoczątkował Program NSZZ „Solidarność” uchwalony na I Krajowym Zjeździe Delegatów 7 października 1981 roku a tworzący swoistą konstytucję samorządową z całym działem VI *Samorządna Rzeczpospolita*. Równolegle trwała żmudna niezależna praca ekspercka, obrona pryncypiów przy „okrągłym stole” i wolna od komunistycznych wpływów inicjatywa ustawodawcza.

Odrodzone gminy i miasta – ich organizacje - włączyły się w proces dalszej decentralizacji: powstanie powiatów i samorządowych województw. Utworzono podstawy wspierania rozwoju regionalnego. Urzeczywistniana zasada pomocniczości (subsydiarności) została potwierdzona w Konstytucji z 1997 roku. Samorządy wyposażono w narzędzia do racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi, z których korzystały – przekonując o zasadności kolejnych etapów reform administracji publicznej.

Po 22 latach od reformy gminnej, twórcy samorządowych przemian (Jerzy Regulski, Michał Kulesza) zgłosili inicjatywę ustawodawczą *o współdziałaniu w samorządzie terytorialnym na rzecz rozwoju lokalnego i regionalnego*. Część z zawartych w niej propozycji została podjęta po 5 latach, czyli w 2018 roku, stwarzając warunki do zwiększenia partycypacji obywatelskiej w funkcjonowaniu samorządów. Służyć ma to większej efektywności i z pewnością należy to kontynuować, choćby poprzez wzmacnianie jednostek pomocniczych, sołectw.

Gwarantem samodzielności jednostek samorządu terytorialnego, jest nie tylko podmiotowość prawna, własny majątek, ale także stabilny system finansowy dający możliwości rozwojowe o zrównoważonym charakterze. Od początku odrodzenia samorządów

wyzwaniem stało się finansowanie inwestycji samorządowych. Zapewnienie stałego źródła finansowania inwestycji, mającego charakter systemowy – w tym motywacyjny – zostało zapoczątkowane na dużą skalę od 2020 roku. Jest to nie tylko podstawa lokalnego - regionalnego rozwoju, ale także gospodarki całego kraju. Wymaga to kontynuacji.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, wyraża podziękowanie wszystkim uczestnikom odradzania samorządu terytorialnego w Polsce i deklaruje otwartość na inicjatywy służące rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego, udoskonalaniu podstaw świadczenia usług publicznych, rozwoju budownictwa, ładu przestrzennego i czystego środowiska, taniej energii.